

Noord-Finland en Varanger

22 – 28 maart 2022

Georganiseerd door:

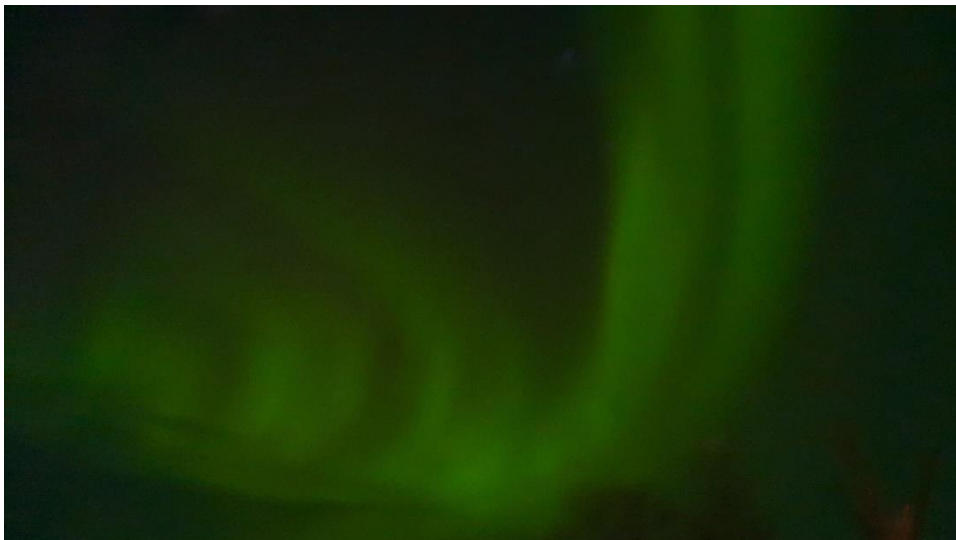

**BIRDING
BREAKS**

www.birdingbreaks.nl

Dag 1 – 22 maart Amsterdam – Helsinki - Ivalo - Kaamanen

We verzamelen 's ochtends om 9u op Schiphol. Bij het inchecken is er enige vertraging, maar dat wordt gelukkig tijdig opgelost. We vliegen tegen het middaguur naar Helsinki, vanwaar we via een korte stopover doorvliegen naar Ivalo in een bijna leeg vliegtuig. We zitten inmiddels ruim boven de poolcirkel en er is weinig bewolking. Dat betekent dat we een goede kans hebben op het noorderlicht. In de schemer rijden we een uurtje verder naar het noorden, naar 'het haakbekken hotel', waar we met z'n allen dineren. Als we net klaar zijn geeft de dame van het hotel aan dat het noorderlicht zichtbaar is en niet veel later staan we met z'n allen buiten. Het noorderlicht is prachtig te zien en te fotograferen. Het verschilt per telefoon/camera, maar met een sluitertijd van circa 10 seconden zijn de beste foto's te maken.

Het noorderlicht was mooi te zien op de eerste dag van onze reis.

Dag 2 – 23 maart Kaamanen – Vestre Jacobselv

De meesten van ons zijn al vroeg wakker, want wie heeft er nu geen zin in Haakbekken, Bruinkopmezen, Taigagaaien en Witstuitbarmsijzen in de tuin? Tientallen Haakbekken zijn al vroeg present en doen zich te goed aan het voer in de tuin. Mooie rode mannetjes, jonge geel/oranje mannetjes en vrouwtjes zijn allemaal present. Barmsijzen en enkele Witstuitbarmsijzen pikken onverstoord de restjes van de grond. Af en toe komen enkele Taigagaaien de baas spelen. En stilletjes komen een of twee Bruinkopmezen tussendoor. Allemaal zo dichtbij, wat een feest is het hier! Het ontbijt is een welkome onderbreking, maar ook vanachter de grote ramen hebben we zicht op het spektakel buiten. Na het ontbijt gaan de fotografen weer naar buiten en ziet een enkeling langs de weg kort een Grote Kruisbek.

Het is een feest in de tuin van ons hotel in Kaamanen. Hier een Taigagaai.

*Haakbek,
Bruinkopmees en
Witstuitbarmsijs
waren de andere
'doelsoorten' in de
tuin van ons hotel in
Kaamanen.*

We nemen de lunch *to go* en vervolgen onze weg naar het noorden, richting Noorwegen. Onderweg kijken we uit naar Auerhoen, Drieteenspecht, Eland en Waterspreeuw, die allen vorige week zijn gezien langs de weg, maar we hebben geen geluk. Wel zien we de eerste Moerassneeuwhoenders, de meesten in (vrijwel) geheel spierwit winterkleed. Prachtig! We passeren de grens met Noorwegen en checken de berken langs de Tana Rivier, want dat is de favoriete plek van Sperweruilen. Helaas kunnen we er geen vinden. We bereiken de Varangerfjord, onze thuisbasis de komende dagen. Hier zien we de eerste Zeearenden, die nu net terugkomen, terug in hun broedgebied.

Dag 3 – 24 maart Vestre Jacobselv – Batsfjord – Vestre Jacobselv

We staan vroeg op, want we hebben het druk vandaag. We zoeken de berken af langs de Tana rivier en dit keer is het wel raak, Sperweruil! Deze prachtige soort laat zich uitstekend zien, wat een magnifiek gezicht. De gehele setting met besneeuwde hellingen maken de ervaring compleet.

De tweede poging was raak: Sperweruil in een prachtig winters landschap.

We vervolgen onze weg naar Batsfjord, een havenstad aan de noordkust van Noorwegen en misschien wel de beste plek voor Koningseider en ook altijd goed voor Stellers Eider. Het is prachtig weer en dat is heel fijn, want als het te hard waait of teveel sneeuwt, dan moeten we in kolonne rijden of wordt de weg zelfs afgesloten. Het uitzicht onderweg is vaak adembenemend en we genieten van de Rendieren in het besneeuwde landschap. In de haven aangekomen zien we al snel een groepje Stellers Eiders en tussen de gewone Eiders zien we zeker tien Koningseiders. De aanwezige IJseenden en Zwarte Zeekoeten krijgen ook de nodige aandacht, zeker als ze dichtbij zitten. We nemen een aantal uren de tijd om de buitenhaven en de binnenhavens te verkennen in het zonnetje.

Batsfjord is dé plek voor Koningseider en ook Stellers Eider is hier aanwezig.

Een vrouwtje Koningseider en een Zwarte Zeekoet in prachtkleed.

We trakteren ons op een heerlijke lunch in een lokaal restaurant en checken daarna nog een binnenhaven, waar we een paartje Koningseiders van nabij kunnen bekijken. Op de terugweg genieten we weer van het prachtige winterlandschap en kijken we (tevergeefs) uit naar sneeuwhoenders. In het hotel hebben Paul en zijn vrouw weer een heerlijke maaltijd voor ons bereid.

Dag 4 – 25 maart Vestre Jaconselv – Vadso – Vardo - Hornoya – Vestre Jacobselv

Deze ochtend gaat een aantal fotografieren varen in de optionele fotohut in Vadso. Het is altijd afwachten wat de haven te bieden heeft. Eiders en IJseenden zijn altijd wel aanwezig. Doelsoorten zijn echter Stellers Eiders (meestal aanwezig, deze ochtend alleen kort bij de start) en Koningseider (soms aanwezig, deze ochtend gelukkig ook). Er worden mooie foto's gemaakt vanuit laag standpunt. De anderen vermaken zich met de aanwezige IJseenden, die zich goed laten bekijken in vlucht, en een mobiele groep van maar liefst 20 Stellers Eiders.

Koningseider in de haven van Vadso, vanuit de optionele varende fotohut. Op de tweede dag stond er meer wind en was het lastig manoeuvreren voor de boot en door het schommelen ook lastiger fotografieren.

Uaseenden in de haven van Vadsø.

We rijden hierna richting Vardo, waar onze boot vertrekt naar het fameuze eilandje Hornoya. Op dit eiland broeden jaarlijks tienduizenden vogels, waaronder Zeekoeten, Alken, Papegaaiduikers, Kortbekzeekoeten, Drieteenmeeuwen en Kuifaalscholvers. Als we aankomen zijn de rotsen vrij leeg. Wel zien we vele groepen koeten langs vliegen. En dan opeens veel lawaai en duizenden koeten komen aanvliegen en bevolken de besneeuwde rotsen, terug van het foerageren op zee. Even later vliegen ze weer massaal uit, om verder te gaan foerageren op zee. Wat een dynamiek! Het eiland is weer een feestje, want zoals altijd laten de aanwezige soorten zich fraai en van dichtbij bekijken. Normaal maken we een goede kans op een Giervalk in maart op Hornoya, maar helaas zijn ze dit jaar nauwelijks gezien hier. De durfals lopen het (gladde) pad omhoog. Na drie uur genieten nemen we de boot terug naar Vardo. Mooi op tijd, want het weer wordt hierna slechter. Op een uitkijkpunt nabij Vardo vinden we nog, ver op zee, een groep van 50 Koningseiders. We rijden rustig terug naar ons hotel. 's Ochtends is het vaak goed weer, met in de loop van de middag sneeuw en meer wind.

Hornoya is een must voor elke vogelliefhebber. Papegaaiduiker, Kortbekzeekoet, Kuifaalscholver en Alk broeden allen op dit eiland en laten zich van dichtbij bewonderen.

Dag 5 – 26 maart Vestre Jacobselv – Vadso – Svartnes – Vardo – Vestre Jacobselv

Ook deze ochtend start een aantal fotograferen in Vadso in de fotohut. Het waait vandaag wat harder, wat het fotograferen er niet makkelijker op maakt. De stille, maar niet zo krachtige, elektromotor heeft het zwaar, wat manoeuvreren lastig maakt. De Koningseiders in de buitenhaven zijn hierdoor niet te bereiken. Desalniettemin worden fraaie foto's gemaakt van Stellers Eider, IJseenden en (van enige afstand) Koningseider. Ondertussen maken de anderen een wandeling in de nabije omgeving, waar Sneeuw hazen en Fraters gezien worden.

We gaan vandaag wederom op weg naar het oosten, waar we onderweg een groep van 40 Moerassneeuw hoenders vinden. De haven van Kiberg slaan we over, want gister bleek deze niet de

verwachte Stellers Eiders op te leveren. We rijden door naar de haven van Svartnes, waar we van afstand al een grote groep Stellers Eiders zien. Als we de kades oplopen zien we een zeer lichte Zwarte Zeekoet, wat een vogel blijkt te zijn van de ondersoort *mandtii*, de populatie van Spitsbergen. Een zeldzaamheid in deze toch best noordelijke contreien. In de haven zitten verscheidene Grote Burgemeesters zeer dichtbij en even later ontdekt Patrick (wie anders?) een Kleine Burgemeester. De groep ('raft') van ruim 100 Stellers Eiders ligt dichtbij in het water en komt dichter en dichter bij. En opeens duiken ze allemaal onder, op zoek naar hun favoriete voedsel. Daarna gaan ze weer in colonne

verder. Wat geweldig om deze groep zo samen in actie te zien, voor een aantal deelnemers het hoogtepunt van de reis. In de groepen Eiders zijn ook enkele fraaie mannetjes Koningseiders aanwezig. We zien een forse sneeuw bui aankomen en we zoeken onze busjes op. Na een kwartier schuilen schijnt de zon weer en zoeken we weer de haven op. Niet veel later zwemt onder onze neus een Noordse Stormvogel. Als er weer een sneeuw bui aankomt houden we het voor gezien en rijden we weer rustig naar ons vertrouwde hotel. In de avond klaart het even op en is het noorderlicht weer fraai te zien.

Op de foto hierboven de onmiskenbare (en schuwe) Sneeuw haas. Op de foto hieronder een 'raft' van ruim 100 Stellers Eiders in actie in de haven van Svartnes, een hoogtepunt van de reis.

Hierboven dezelfde groep Stellers Eiders, met ruim 100 vogels de grootste groep die we zagen.

Op de foto rechts een fraai mannetje Koningseider, die nu op hun mooist zijn. In mei/juni zie je alleen enkele eclips kleden Koningseiders, vaak verder weg, en als je geluk hebt een enkele eclips Stellers Eider.

Deze Zwarte Zeekoet van de ondersoort mantii was een verrassing. Ze broeden op Spitsbergen en overwinteren noordelijker. Hier 'zo zuidelijk' zijn ze erg schaars.

Een onverwachte Noordse Stormvogel en een (wel verwachte) Grote Burgemeester in de haven van Svartnes. Hieronder de Stellers Eider, in deze tijd van het jaar is deze arctische eend op z'n mooist.

Dag 6 - 27 maart Vestre Jacobselv – Tana River – Kaamanen – Kiilopaa – Rovaniemi

Vandaag rijden we terug naar Finland, vanwaar we morgen terugvliegen naar Nederland. De zomertijd zorgt voor een iets kortere nachtrust. Aan de Finse kant van de Tana Rivier is het winter wonderland met de vele recente sneeuwval. We zien diverse Moerassneeuwhoenders, soms van dichtbij en een keer vliegen ze niet meteen weg. Een Steenarend komt fraai overvliegen in de sneeuwduitje. Een volgende stop levert een Waterspreeuw op en ondanks de vele sporen onderweg kunnen we geen Eland ontdekken. Het 'haakbekken hotel' kunnen we niet voorbij rijden, en dus stoppen we hier voor een koffiepauze. Er is voldoende tijd om de Haakbekken in een mooi zonnetje te fotograferen. Verder naar het zuiden ziet een aantal gelukkigen een Drieteenspecht vliegen. De lunchstop in langlauf paradijs Kiilopaa levert behalve een mooie wandeling niet veel bijzonders op. In de middag zien enkelen een Korhoen langs de weg en rijden we door richting Rovaniemi, de stad waar volgens de Finnen de Kerstman vandaag komt. Een verhaal dat niet te missen is als je de stad binnenrijdt. Het einde van de dag nadert en we zoeken ons hotel op. In een blokhut, in de vorm van een traditionele sami tent, genieten we van ons laatste diner in het hoge noorden.

Een onvolwassen Steenarend vloog fraai over tijdens een sneeuwduitje.

Op de terugweg hebben we een korte koffiepauze bij 'het Haakbekenhotel', waar we in plaats van sneeuw nu een mooi zonnetje hebben.

Op de terugweg lukte het om de Moerrassneeuwhoen van dichtbij te bewonderen.

Dag 7 – 28 maart Rovaniemi – Helsinki - Amsterdam

We leveren ons busjes in en de terugreis verloopt voorspoedig. Tijdens onze stopover in Helsinki nemen we de foto's door en praten we uitgebreid na over de reis. Wat hebben we ongelooflijk veel gezien, gedaan en meegemaakt. Het was een fantastische reis met een fijne groep!

Soort van de vakantie

Traditioneel kiezen we op de laatste dag van de vakantie de soort van de vakantie. Iedereen mag zijn of haar favoriet geven. Voor sommigen is de keuze meteen helder, anderen twijfelen hevig tussen de diverse hoogtepunten. Het blijft tot het einde spannend en de officiële uitslag is als volgt:

1.	Sperweruil	5 stemmen
2.	Stellers Eider	4
3.	Koningseider	2
4.	Taigagaai	1
4.	Sneeuwhaas	1
4.	Moerrassneeuwhoen	1
4.	Witstuitbarmsijs	1
4.	Haakbek	1

Foto's in dit verslag

Alle foto's in dit verslag zijn gemaakt tijdens deze reis. De foto's zijn gemaakt door reisleader Eduard Sangster, met uitzondering van: Lucie Woerde: p.5 – foto Koningseider; Herman Postma: p.12 – foto Moerrassneeuwhoen, p.16 – foto boot, p. 19 bovenste foto IJseend; Frans Buiten: p. 15 – bovenste foto Batsfjord, p. 17 onderste foto dorpje, p. 20 bovenste foto Koningseider; Renée Koster: p. 18 alle foto's, p. 19 middelste foto IJseend.

Ons hotel in Kaamanen, met Haakbek, Taigagaai, Bruinkopmees en Witstuitbarmsijs in de tuin.

Met spikes is het prima rijden in dit winterse landschap. De temperatuur in Noorwegen varieerde tussen de -3 en de -9 graden overdag.

De kerk van Nesseby ligt prachtig aan de Varangerfjord.

Genieten van de Sperweruil boven Tana.

Einde van de wereld gevoel in de haven van Batsfjord, dat vol vogelleven zit.

Batsfjord, de noordelijkste haven die we hebben bezocht.

De hoogvlakte, op weg naar Batsfjord. Ook hier wordt de weg goed bijgehouden. In juni is dit een toendravlakte met Kleinste Jagers, Temminck's Strandlopers, Roodkeelduikers en Wilde Zwanen.

De optionele fotohut boot in Vadso was goed voor 'lage standpunt' beelden van Koningseider, Stellers Eider, IJseend en gewone Eider. Dit is voor de liefhebbers, want het kan waaien en dan is het niet heel makkelijk fotograferen vanuit een schommelende boot.

Het is een kwartiertje varen naar Hornøya

Hornøya is een must voor elk bezoek aan het hoge noorden. Zeekoeten, Alken, Kortbekzeekoeten, Kuifaalscholver, Drieteenmeeuwen en natuurlijk Papegaaiduikers broeden op dit kleine eiland ten oosten van de Varangerfjord.

Hornøya: Zeekoeten, Alken en Papegaaiduikers komen massaal terug van het foerageren op zee.

De vissers in actie in Svartnes. Overal was het prima als we op de kades struinden, op zoek naar vogels.

Deze foto is 7 minuten (!) na bovenstaande foto van de vissers genomen. Het weer is veranderlijk... Gelukkig hebben we een warme, gezellige bus en scheen de zon een kwartier later weer.

Een karakteristiek dorpje aan de Varangerfjord.

Ook in Noorwegen zagen we het Noorderlicht. Rendieren zagen we veelvuldig. Deze fotogenieke dieren zijn echter niet wild. Op de onderste foto broedende Drieteenmeeuwen op de gebouwen in de diverse havens.

*Ijseend, mannetjes
in winterkleed. In de
meeste haventjes
was deze fraaie eend
aanwezig.*

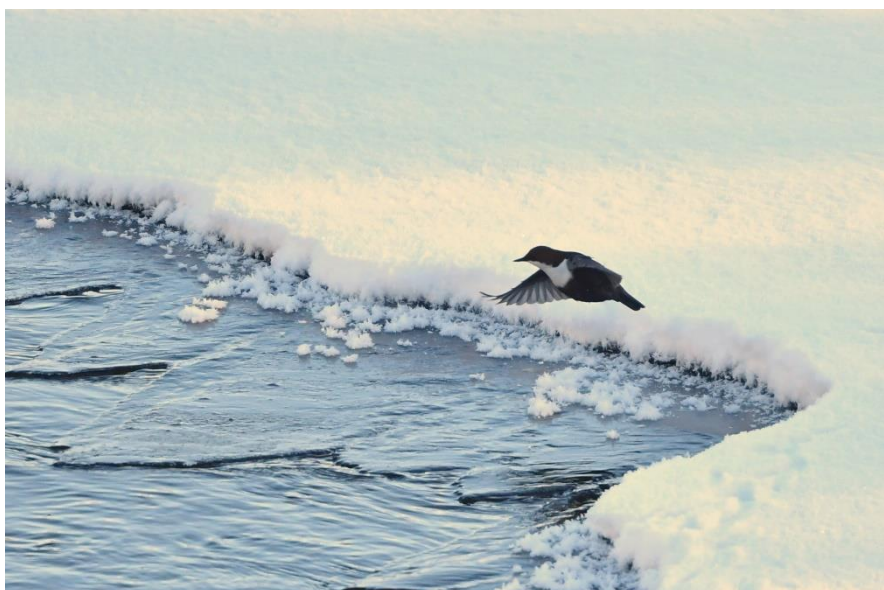

*De Zeekoeten vlogen
af en aan bij
Homoya. Een deel is
pas terug en later in
het seizoen broeden
hier enkele
tienduizenden paren.
Ze vliegen zo snel
dat een 1/4000
sluiterijd nodig is*

*Links een fraai
mannetje
Koningseider in
Batsfjord.*

*Op de middelste foto
enkele Koningseiders
tussen de gewone
Eiders.*

*Op de terugweg in
Finland vonden we wel
de Waterspreeuw.*

Onze route door noordelijk Finland en Noorwegen.

Checklist Finland en Noorwegen

22 t/m 28-03-2022

			22	23	24	25	26	27	28
1	Noordse Stormvogel	<i>Fulmarus glacialis</i>					1		
2	Jan-van-gent	<i>Morus bassanus</i>				8			
3	Aalscholver	<i>Phalacrocorax carbo</i>		2	3	3	2		
4	Kuifaalscholver	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>				300	15		
5	Wilde Zw aan	<i>Cygnus cygnus</i>						2	
6	Wilde Eend	<i>Anas platyrhynchos</i>		20	20	10	5		
7	Eidereend	<i>Somateria mollissima</i>		100	200	1000	1500	150	
8	Koningseider	<i>Somateria spectabilis</i>			15	60	8		
9	Stellers Eider	<i>Polysticta stelleri</i>			29	45	130		
10	Ijseend	<i>Clangula hyemalis</i>			25	40	80		
11	Middelste Zaagbek	<i>Mergus serrator</i>		30	15	30	15	10	
12	Zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>			2	5			
13	Sperw er	<i>Accipiter nisus</i>							1
14	Ruigpootbuizerd	<i>Buteo lagopus</i>			1				
15	Steenarend	<i>Aquila chrysaetos</i>						1	
16	Moerassneeuw hoen	<i>Lagopus lagopus</i>		3		40	12	10	
17	Korhoen	<i>Tetrao tetrix</i>						1	
18	Meerkoet	<i>Fulica atra</i>				1	1		
19	Scholekster	<i>Haematopus ostralegus</i>			3	1	1		
20	Kievit	<i>Vanellus vanellus</i>	4						
21	Paarse Strandloper	<i>Calidris maritima</i>		15	80	120	30	20	
22	Stormmeeuw	<i>Larus canus</i>		15			1		
23	Grote Mantelmeeuw	<i>Larus marinus</i>		20	50	100	20	10	
24	Grote Burgemeester	<i>Larus hyperboreus</i>			3		5		
25	Kleine Burgemeester	<i>Larus glaucoides</i>					1		
26	Zilvermeeuw	<i>Larus argentatus</i>		50	500	500	400	50	
27	Kokmeeuw	<i>Larus ridibundus</i>			1	1	1		
28	Drieteenmeeuw	<i>Rissa tridactyla</i>		5	500	3500	1000	20	
29	Zeekoet	<i>Uria aalge</i>				10000			
30	Dikbekzeekoet	<i>Uria lomvia</i>				50			
31	Alk	<i>Alca torda</i>				1500			
32	Zw arte Zeekoet	<i>Cephus grylle</i>			20	12	5+1 mantii		
33	Papegaaiduiker	<i>Fratercula arctica</i>				500			
34	Sperw eruil	<i>Surnia ulula</i>			2				
35	Drieteenspecht	<i>Picoides tridactylus</i>						1	
36	Oeverpieper	<i>Anthus petrosus</i>				4	1		
37	Waterspreeuw	<i>Cinclus cinclus</i>						1	
38	Merel	<i>Turdus merula</i>			1				
39	Kramsvogel	<i>Turdus pilaris</i>			2	30	15		
40	Matkop	<i>Poecile montana</i>		1					
41	Bruinkopmees	<i>Poecile cincta</i>		3				1	
42	Koolmees	<i>Parus major</i>		20				5	
43	Taigagaai	<i>Perisoreus infaustus</i>		4					
44	Ekster	<i>Pica pica</i>		5	20	5	2	10	
45	Bonte Kraai	<i>Corvus</i>		50	50	150	80	50	5
46	Raaf	<i>Corvus corax</i>		5	1	20	10	8	
47	Haakbek	<i>Pinicola enucleator</i>		50				50	
48	Grote Kruisbek	<i>Loxia pytyopsittacus</i>		1					
49	Groening	<i>Carduelis chloris</i>		10	3	5	5	5	
50	Barmsijs	<i>Carduelis flammea</i>		40	10		5	10	
51	Witstuitbarmsijs	<i>Carduelis hornemanni</i>		5				1	
52	Frater	<i>Carduelis flavirostris</i>				3	3		
53	Huisemus	<i>Passer domesticus</i>		10	50	20	20	20	
	Zoogdieren								
1	Sneeuw haas / Mountain Hare					2	6	2	
2	Vos / Red Fox			2	1				
3	Gew one Zeehond / Harbour Seal				1				
4	Grijze Zeehond / Grey Seal					2	5		
5	Eland / Elk								
6	Rendier / Reindeer (introduced)			3	10	40	100	15	
7	Rode Eekhoorn			3				3	1
8	Ree				3				